

# Oponentský posudek na bakalářskou práci studentky 3. ročníku HAMU Elišky Mourečkové

Tématem bakalářské práce je písňový cyklus Roberta Schumanna opus 135

## "Básně královny Marie Stuartovny"

(v originále "Gedichte der Königin Maria Stuart")

Tentýž cyklus uvedla také během svého bakalářského koncertu. Nutno podotknout, dost úspěšně. Je vidět, že studentka při rozboru vycházela z osobních zkušeností, získaných během interpretačního nastudování díla. Každá píseň je zde významově a teoreticky samostatně rozebrána. Nechybí zde ani podrobně prodiskutované pojednání o pěvecko-technických problémech s pedagogem.

Práce je rozdělena do čtyř kapitol.

V první kapitole nás obeznamuje se zpracováním a analýze díla v rozličných teoretických studiích. Jedná se prakticky o výčet analýz, kritik a rozborů díla výhradně zahraničních autorů. V české hudební literatuře bohužel není téměř žádný zájem o tento písňový cyklus, i když se jedná o významné dílo z pozdního období Schumannovy tvorby.

V druhé kapitole se dozvídáme o několika zásadních okamžicích ze skladatelova života. Například o jeho výtečném literaturním nadání. Hudebník se v dětství toužil stát spisovatelem nebo básníkem. Později byl také znám jako úspěšný hudební kritik. Osobně se znal s mnoha básníky a spisovateli tehdejší doby. To vše nemohlo neovlivnit vztah Schumannova komponování ke slovu. Jeho tvorba čítá dvaadvacet písňových cyklů. Celkově tak zkomponoval zhruba dvě stě písní. Jako znalec a milovník literatury si vždycky vybíral kvalitní předlohy.

Třetí, dost rozsáhlá kapitola, je věnována životnímu příběhu Marii Stuartovny. Zde se seznámíme z lidským osudem této nešťastné ženy. Politická situace tohoto krutého historického období neúprosně zatahovala do svých osídel životy eventuálních dědiců trůnů evropských monarchií a měnila jejich osudy. Kdo z nás neprolíval řeky pubertálních slz nad tímto dojemným příběhem, tak geniálně zpracovaným rukou Friedricha Schillera nebo Stefana Zweiga. Robert Schumann si přál seznámit veřejnost s poezií, kterou zanechala tato tragická historická postava a doplnil jí svojí nesmrtelnou hudbou. Tomu také nasvědčuje fakt ze Schumannovy biografie, že již smrtelně nemocný skladatel, který měl předtuchu blížící se smrti, na dotaz svého vydavatele Karla Sigela, jestli má něco, co by si přál vydat, zmínil pouze opus 135. Dané dílo usiluje o naprosté splnutí hudby a textu. Kromě toho je zajímavé tím, že překročuje stylistické hranice předchozích

skladeb skladatele. Autorku bakalářské práce zaujal také fakt o zvláštnosti neustálého srovnávání muzikologů o rozdílech vokální kompozice R. Schumanna a R. Wagnera.

Ve čtvrté kapitole je podrobně představen rozbor některých harmonických postupů. To vše slouží jako doklad záměru autora o absolutním spojení textu a hudby. Jako malý příklad bych chtěla uvést popis analýzy k poslední písni cyklu "Gebet" (Modlitba) "Její poprava nebyla ideální. Kat s'al královně hlavu až napotřetí. A když jí chtěl zdvihnout, upadla mu na zem, neboť královna měla paruku. "Dáme-li tyto všechny informace dohromady, pochopíme, proč Schumann nezačíná píseň na tonice, ale na subdominantním sextakordu v e-mol, a proč se tonika ve skladbě, jako zástupce stability, téměř neobjevuje. Navíc modulace do a-mol je zvýrazněna v harmonicko-melodické sekvenci v taktech 7-10. (Víc ukázka). Jen v závěrečné kadenci lze nalézt náznak stability, neboť královna dosáhne věčného osvobození."

Podle mého názoru bakalářská práce slečny Mourečkové je velice zajímavá z hlediska podrobného hudebního, literárního a historického rozboru. Taková hloubková analýza bezesporu nesmírně prospívá hudebně-pěvecké interpretaci každého komorního díla, čímž jsem byla svědkem během jejího recitálu.

Předmětnou práci hodnotím písmenem "A".

.....  
odb.as. Natálíja Melnik